

KRAJEM VÍNA

MAPA – VINAŘSKÁ
PODOBLAST
MIKULOVSKÁ

www.vinazmoravyvinazcech.cz
www.vinarske.stezky.cz
www.jizni-morava.cz

Hřeben Pálavy je nepřehlédnutelnou dominantou nejjižnějšího cípu Moravy. Slunce tu umí pálit tak, že si nahoře na hřebenech připadáte jako někde na slunném jihu Evropy. Zbytky hradů z bílého kamene po staletí pozorně strážejí vinné sklepy. Úhledné řádky okolních vinic, protkané klikatícími se vinařskými stezkami, se táhnou, kam jen oči dohlédnou. Zbývá jen dodat: Vítejte na Mikulovsku!

OD HISTORIE K SOUČASNOSTI

Na místě zvaném Hradisko u bývalého Mušova objevili v minulém století archeologové pozůstatky římského vojenského tábora z 2. století našeho letopočtu. Římsští legionáři byli užce spjati s vínem, ze zdravotních důvodů totiž pili vodu smíchanou s vínem.

Zprávy o pěstování révy vinné na Mikulovsku máme z nálezu slovanského osídlení. Vinařství bylo velmi rozšířeno za dob Velkomoravské říše. K největšímu rozvoji vinařství došlo po roce 1249, kdy se Mikulovsko a Valticko stalo součástí panství rodu Lichtenštejnů a obchod s vínem byl zdrojem příjmů šlechtý a měšťanů. Významné ekonomické postavení získaly obce Sedlec, Dolní Dunajovice, Pavlov a Perná. Rozhodující úlohu ve vývoji vinařství sehráli novokřtenci, kteří do kraje přišli z oblasti dnešního Švýcarska v 16. století a spolu s nimi údajně i odrůda Sauvignon.

KAM ZA VÍNEM

Na oficiálních vinařských stránkách ČR najdete seznam více než 1000 míst na Moravě, na nichž se nachází vinařství, vinotéky a vinné sklepy. Garantovanou úroveň služeb vám poskytnou v zařízeních, která jsou označena logem Certifikace vinařské turistiky. Patří mezi ně i ubytování s vinařskou tematikou a restaurace s vínem. Jejich výčet naleznete na druhé straně pod mapou.

Více na www.vinazmoravyvinazcech.cz.

Archeoparku Pavlov, který zpřístupňuje jednu z nejvýznamnějších pravěkých lokalit doby lovců mamutů na světě včetně kopie slavné sošky.

Mezi dobovými listinami, pečeti, horenskými řády a privilegií mají své místo i překrásné kolorované mapy katastrů vinařských obcí a viničních tratí. Historickou raritou je přehledná mapa mikulovského panství s vinicemi z roku 1802. Podobně se dochovaly mapy polí a vinic v obci Perná či mapy vinic ve Strachotíně.

Poblíž obce Dolní Věstonice se nachází známé archeologické naleziště z období lovců mamutů, nazývané pravěké Pompeje. Vápenité spraše na úpatí Děvina vydaly desítky šperků, zdobených mamutích kostí a klů, zbytky loveckých zbraní a drobnou hliněnou sošku ženy, jejíž cenu si dodnes nikdo netroufá vyčíslit a která z malé obce u řeky Dyje udělala jedno z nejslavnějších míst světové archeologie. Dolní Věstonice s Věstonickou venuší a jménem Karel Absolon najdete v každé encyklopedii archeologie. Pravěkou historii nyní naleznete v moderní expozici

ODRŮDY

Na vápenitých půdách v okolí Pálavy našel svůj pravý domov Ryzlink vlašský, který zde poskytuje svěží extraktivní vína s nezaměnitelným charakterem a unikátní minerálností. Pradávná odrůda nemá velké nároky na půdu, ale miluje sluncem prohřáté jižní svahy – a těch tu nacházíte dostatek.

Ryzlink vlašský, který spolu s Veltlínléným odedávna tvořil hlavní náplň vinic, nemá s Ryzlinkem rýnským historicky nic společného, ba doitalský přídomek nejspíš nepochází se na Pálavě daří odrůdám Ryzlink Sauvignon a Rulanské šedé. Červená Frankovka, Svatovavřínecké a Rulanské modré, slibnou budoucnost mají výsadby francouzských odrůd Merlot a Cabernet Sauvignon. Ve šlechtitelské stanici vinařské v Perně vznikly nové odrůdy Pálava a Aurelius, v Lednici spatřilo světlo světa také několik odrůd, např. Neronet a Kofranka.

Ryzlink vlašský

Veltlínské zelené

Ryzlink rýnský

VINICE – PŮDA

Pálava, místo s neopakovatelnou atmosférou, strmě vystupuje z mírně zvlněné krajiny lužních lesů dolního Podolí jako nejzápadnější výspa Karpat.

Pro pěstování révy vinné představuje Pálava jedinečné místo vinorodé severopanonské nížiny, kde je členitější a vrchovinný terén velmi vzácný. Teplé a suché klima ovlivňují kontinentální vlivy od východu a současné středomořské podnebí z jihu. Horniny bradel mají nadbytek vápníku, na jejich úbočích jsou mohutné náveje spraší, vápenité jílky a v jižní části podoblasti jsou rozšířeny písky. Právě odtud, z hlubokých sprašových nebo lehčích hlinitých půd, čerpá réva vinná širší škálu živin pro tvorbu aromatických látek a výraznější tóny extraktu. Dává tak vzniknout vinům se zcela jiným charakterem než v jiných podoblastech.

V historických interiérech mikulovského zámku čeká na návštěvníky rozsáhlá expozice Regionálního muzea Mikulov, věnovaná tradičnímu moravskému vinařství. V rámci prohlídky navštívíte například galerii historických vřetenových lisů či zámecký sklep, kde se skrývá skutečná rarita – obří vinný sud z roku 1643.

PÁLAVSKÉ VINOBRANÍ

Pálavské vinobraní láká milovníky vybraných kulinařských lahůdek, dobrého pití a kultury. V kongresovém sále zámku Mikulov si můžete vychutnat nejúspěšnější vína aktuálního ročníku Národní soutěže vin Mikulovské vinařské podoblasti. Vinobraní ale není výsadou pouze Mikulova, všechna další naleznete v kalendáři vinařských akcí.

NENECHTE SI UJÍT

Uvedené akce jsou jen malou inspirací, více naleznete v kalendáři vinařských akcí na www.vinazmoravyvinazcech.cz.

- Valtické vinné trhy** (Valtice, květen) www.vinnetrhy.cz
- Otevřené Sklepy Perná** (Perná, duben) www.sklepyperna.cz
- Novosedelské sklepy open** (Novosedly na Moravě, červen a září) www.novosedelskesklepy.cz
- Pálavské vinobraní** (Mikulov, září) www.palavske-vinobrani.cz
- Léto otevřených sklepů a Den otevřených sklepů v Pavlově** (Pavlov, červen–září, listopad) www.otevrene-sklepy-pavlov.cz
- Svatomartinské slavnosti** (Valtice, Mikulov, Lednice a další, listopad) www.vinazmoravyvinazcech.cz

VINAŘSKÁ OBEC DOLNÍ DUNAJOVICE

Dolní Dunajovice se mohou pochlubit spoustou památek, mezi něž patří například kostel s farou ze 16. století, který je zasvěcen sv. Jiří. Vinná réva se zde pěstovala v dobách svého největšího rozmachu na téměř čtvrtině půdy a i dnes patří obec se svou výměrou mezi 4. největší v Mikulovské podoblasti. Podmínky pro pěstování révy jsou zde přímo ideální hlavně pro bílé odrůdy. Areál sklepů U chelny a Na sklepech tvoří asi 40 vinařských staveb, jejichž dlouhé a svažité šije vedou k širokým a vysokým chodbám hluboko v podzemí. O vinařský vrzuch se zde stará spolek Dunajovské kopce. Mezi neatraktivnější akce v obci patří Přehlídka otevřených sklepů a Léto otevřených sklepů.

NEZAPOMEŇTE NAVŠTÍVIT | MIKULOVSKÁ VINAŘSKÁ PODOBLAST

Lednicko-valtický areál

Pozoruhodný kraj mezi Břeclaví, Lednicí a Valticemi je zapsán na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO jako nejrozsáhlejší umělecky ztvárněná krajina na světě. Na bezmála dvou stech kilometrech čtverečních zde lidské ruce ve spolupráci s přírodou vytvořily skutečný unikát. Před návštěvníky se otevírá nádherný svět impozantních šlechtických sídel, obklopených parky, zahradami, rybníky, řekami a lesy, doplněný řadou soch, loveckých zámečků, kaplí a kolonád. V centru pozornosti stojí zejména novogotický zámek v Lednici s nádherným sklepníkem z poloviny 19. století a rozlehlým zámeckým parkem, 60 m vysoký vyhlídkový Minaret a romantická umělá zřícenina Janohrad. Z menších staveb pak chrám Tří grácií se sousoším antických bohyní, vytesaným z jediného kusu kamene, a Rendez-vous zvaný též Dianin chrám, lovecký zámek v podobě římského vítězného oblouku. Oblast je ideálním cílem pěších i cyklistických výletů.

Salon vín České republiky

Valtice jsou hlavním městem vína. V zámeckém areálu se každoročně konají Valtické vinné trhy, sídlí zde nejstarší střední vinařská škola v České republice a přímo v barokním zámku je umístěna stálá degustační expozice Salon vín České republiky. Ve stylově upraveném historickém sklepení mají návštěvníci možnost individuálně ochutnat kolekci stovky nejlepších moravských a českých vín, případně si vybrat některý z degustačních programů řízených sommelierem.

Město Mikulov

Dominantou Mikulova, města, které vždy patřilo mezi nejvýznamnější vinařská střediska Moravy, je Svatý kopeček, bělostný vápencový vrch, na němž dal kardinál Dietrichstein v druhé polovině 17. století postavit poutní kapli sv. Šebestiána s křížovou cestou. Z různých míst se otevírají nádherné výhledy do okolí. Pozornost si zaslouží Dietrichsteinská hrobka, původně nejstarší loretta v českých zemích, barokní zámek i židovská čtvrť s dochovanou synagogou a rozlehlým hřbitovem.

Expozice vinařských lisů

Vinařské lisy z 18. a 19. století patří mezi nejceněnější exponáty Národního zemědělského muzea, které sídlí na hlavním náměstí ve Valticích. Šest mohutných lisů na vytlačování šťávy z hroznů muzeum získalo od různých vinařů z Břeclavska, většina z nich je stále plně funkční. Další muzejní expozice seznamují návštěvníky s vývojem zelinářství, ovocnářství, vinařství a vinohradnictví v závislosti na technickém vývoji společnosti.

Expozice Víno napříč staletími

Na mikulovském zámku si můžete prohlédnout expozici věnovanou historii vinohradnictví a vinařství. Bezbariérová expozice s množstvím interaktivních prvků a popisy v Braillově písmu byla slavnostně otevřena v červnu 2012 ve zrekonstruovaných barokních konírnách. Návštěvník prochází od Egypta po současnost dobovými prostředím, kde si prohlédne jak vzácné originály, tak repliky listin, knih či vinařských pomůcek. Svou pestrostí výstava oslovuje návštěvníky všech věkových kategorií. Výstava zahrnuje osm filmových projekcí.

CHKO Pálava

Chráněná krajinná oblast Pálava není jen vynikající polohou pro pěstování révy vinné, ale také útočištěm četných druhů teplomilných rostlin a živočichů. Najdete tu dvě zříceniny středověkých hradů, dvě naučné stezky a řadu odpočinkových a vyhlídkových míst. V jižním výběžku Pálavy, v útrokách vrchu Turoid, se skrývá veřejnosti přístupná jeskyně. Její stěny pokrývají sintrové povlaky s trsy trpytítych krystalů kalcitu, připomínajícími keříčky korálů či hlávky kvěťáku. V roce 2003 byly završeny snahy o rozšíření území biosférické rezervace o sousední Lednicko-valtický areál, lužní lesy na soutoku Moravy a Dyje a na Tvrdonicku, a vznikla tak podstatně větší Biosférická rezervace Dolní Morava.

LEGENDA

- vínice
- informační centrum
- státní hranice
- dálnice, rychlostní silnice
- vícepruhová silnice
- silnice I. a II. třídy
- ostatní silnice a cesty
- řeka, potok
- železnice, stanice, zastávka
- vinařská stezka
- hranice NP
- hranice CHKO
- chráněné území, přírodní památka
- Moravská vinná stezka
- Mikulovská vinařská stezka
- objekt certifikovaný systémem
- Cyklisté vltání
- certifikováno systémem Certifikace vinařské turistiky, počet zařízení

Vydal Vinařský fond ve spolupráci s Národním vinařským centrem, leden 2023.

Grafika a sazba: Agentur Bravissimo, Znojmo. Texty: Eva Obřuková, Zdravé Vilem Kraus, Historie vinařství na Moravě, www.vinamoravyvinazcech.cz, Partnerství o.p.s., ÚKUZ Bmo, www.vinarskestezky.cz.
Fotografie: Vlt. Mladý, Jan Haladý, Marek Matula, Luboš Vitanovský, Vlt. Obřuková, Jiří Sláma, Petr Lazárek, Michal Solář, archiv společnosti Znojmo, a.s., archiv Muzea lidové kultury Strážnice, archiv Partnerství o.p.s., Tomáš Čadík, Zdeněk Karber, Pavel Procházka, archiv obce Bolešovice a archiv jednotlivých referenčních objektů. Fotografie historických dokumentů byly použity z publikace Moravské banky vín – Historie vinařství na Moravě.
Korektury: Petr Gondáš

Mapové podklady: SHOCART

měřítko mapy 1:100 000

ISBN 978-80-88404-11-8

NEPRODEJNÉ

Informační centra

Turistické informační centrum Mikulov
Náměstí 158/1, 692 01 Mikulov
tel.: 724 987 900
e-mail: tic@ticmikulov.cz, www.infomikulov.cz

Turistické informační centrum Lednice
Zámecké nám. 68, 691 44 Lednice
tel.: 733 531 874
e-mail: ticlednice@email.cz, www.lednice.cz

Turistické informační centrum Pasohlávky
Pasohlávky 1, 691 22
tel.: 519 427 624
e-mail: tic@pasohlavky.cz, www.pasohlavky.cz

Turistické informační centrum Valtice
Nám. Svobody 4, 691 42 Valtice
tel.: 734 256 709, 731 164 599
e-mail: tic@valtice.eu, www.valtice.eu

Turistické informační centrum Pavlov
Na Návsi 88, 692 01 Pavlov
tel.: 602 500 054, e-mail: tic@obec-pavlov.cz
www.obec-pavlov.cz

Turistické informační centrum Dolní Dunajovice
Poštovní 189, 691 85 Dolní Dunajovice
tel.: 519 500 054, e-mail: tic@dolni-dunajovice.cz
www.dolni-dunajovice.cz

Moravské vinařské stezky

Více než tisíc kilometrů dlouhá síť značených cyklistických tras protkává území všech jihomoravských vinařských podoblastí. Celkem deset vinařských stezek propojuje 286 km dlouhá páteří Moravská vinná stezka, vedoucí ze Znojma do Uherského Hradiště.

Mikulovská vinařská stezka

86 km

Jižní část stezky prochází atraktivní krajinou Lednicko-valtického areálu. Nejvyšší nadmořské výšky trasa dosahuje nad Valticemi u kolonády na Rajstně, odkud až do Nového Přerova sleduje takzvanou signálku, vojenskou silnici podél bývalé železnice. Severní část stezky vede místy, která jsou osídlena od počátků lidské existence, malebným vinařským krajem pod Pálavou, zároveň i okolím vodních nádrží Nové Mlýny.

Naučné vinařské stezky

Vinařská naučná stezka Stará hora

3,5 km

Stezka vede vinohrady vinařství Víno Marcinčák, které řadu let obdělává vinice právě na Staré hoře, nevysokém hřebeni nad obcí Novosedly. Trasa začíná mezi dvěma symbolickými pylony z mikulovského vápence a je na ní umístěno 11 pa-

nelů informujících o historii i současnosti pěstování révy, odrůdové skladbě i správné degustaci vína.

Vinařská naučná stezka Valtice

5 km

Trasa s 16 informačními tabulemi začíná pod valtickým zámekem a končí u Valtického Podzemí. Prochází zámeckým parkem kolem Žabiho sklepa a umělé jeskyně Peklo na návrší nad městem, mezi vinohrady pokračuje ke Křížovému sklepu a kolonádě na Rajstně a posléze se přes vinice střední vinařské školy vrací zpět do Valtic. Je vhodná pro pěší i cyklisty, ale pozor, v zámeckém parku je jízda na kole zakázána.

Vinařská naučná stezka Mikulov

20 km

Východním bodem stezky je Mikulov, odkud trasa vede vinařskými obcemi pod Pálavou přes Bavorsko do Perné, sídla vinařské šlechtitelské stanice. Cesta pokračuje přes Horní a Dolní Věstonice do Pavlova a do Klentnice, obce ležící pod zříceninou Svatého hradu. Trasu lze absolvovat pěšky nebo na kole, velkou část je možné projet autem.

Vinařská naučná stezka Pavlov

3 km

Tato naučná stezka se sedmi zastaveními vás seznámí s nejzajímavějšími místy vinařské obce Pavlov.

Vinařsky atraktivní cíle

- Salon vín České republiky**
provazuje Národní vinařské centrum, o.p.s.
Zámek 1, Valtice
tel.: 519 352 744, 519 352 072
e-mail: salonvin@vinarskecentrum.cz
www.salonvin.cz, www.vinarskecentrum.cz
• degustaci a prodejní expozice nejlepších vín České republiky
- Vinařské expozice na zámku v Mikulově**
provazuje Regionální muzeum v Mikulově
Zámek 1, Mikulov
tel.: 519 309 019, e-mail: rmm@rmm.cz
www.rmm.cz
- Zámecký sklep Valtice**
provazuje CHÂTEAU VALTICE – Vinné sklepy Valtice, a.s., Zámek 1, Valtice, tel.: 519 361 314
e-mail: sekretariat@vsvaltice.cz
www.vsvaltice.cz
- Stálá expozice historických vinařských lisů**
provazuje Národní zemědělské muzeum
Nám. Svobody 8, Valtice, tel.: 519 352 144
e-mail: nzm.valtice@nzm.cz, www.nzm.cz
- Obecní vinotéka v Pavlově**
provazuje Pavlov Jelečková
Na návsi 88, Pavlov, tel.: 602 586 718
e-mail: info@vinotekapavla.cz
www.obec-pavlov.cz
- Valtické Podzemí** – provazuje VINÁŘSTVÍ LEDNICE ANNOVINO a.s.
Vinařská ev. č. 47, Valtice
tel.: 723 600 423
e-mail: info@valtickepodzemni.cz
www.valtickepodzemni.cz
- Vinařská obec Sedlec, naučná stezka a ochutnávkový stánek**, provazuje ZD Sedlec
tel.: 519 513 328, e-mail: info@sedleckavina.cz
www.sedleckavina.cz

Turisticky atraktivní cíle

- Město Mikulov**
www.mikulov.cz
• barokní zámek, Svatý kopeček s kostelem sv. Sebastián, vyhlídka Kozi hradek
• židovská čtvrť, synagoga
• sloup Nejsvětější Trojice, Ditrichštejnská hrobka
• kostel a věž sv. Václava, kostel sv. Jana Křtitele
- Město Valtice**
www.valtice.eu
• zámek rodu Lichtenštejnů
• kostel Nanebevzetí Panny Marie
- Lednice na Moravě**
www.lednice.cz
• zámek, skleník, Minaret, Janův hrad, lázně
• plavby zámeckým parkem
www.zplavebni.cz
- Rendez-vous (Dianin chrám)**
lovcký zámek
www.zamek-valtice.cz
- Zoo Sedlec**
www.zoosedlec.cz
- CHKO Pálava**
www.palava.cz
• divčí hrad, Siroťčí hrad
• naučná stezka NPR Děvin
• naučná stezka a geopark na Turoldu
- Jeskyně Na Turoldu**
www.caves.cz
- Archeopark Pavlov**
www.archeoparkpavlov.cz
- Rekreační oblast Pasohlávky**
www.aqualand-moravia.cz
• zábavní centrum Aqualand Moravia
• koupání, vodní sporty a rybolov
• archeologická expozice Římanů na Moravě

Certifikovaná zařízení

Bavory	– Tanzberg Mikulov, Vinařství Drmola
Brod nad Dyjí	– Pastuška
Bulhary	– Penzion Fuzgrunty, Vinařství Nad Sklepy – PhDr. Vit Dočkal, Ph.D.
Dobré Pole	– Gravitační vinařství VILAVIN
Dolní Dunajovice	– Vinařství Mikrovín Mikulov
Dolní Věstonice	– Vinárna a penzion U Langrů
Drnholec	– VINO 77
Horní Věstonice	– Moravčíkova vína, Veltinium 1874
Ivaň	– mikroVinařství Koubek, Vinařství Holánek
Klentnice	– Vinařství pod Hradem
Lednice	– Moravský sommelier – vinotéka a radniční sklep, Penzion Onyx a Galerie vín Lednice, Annovino Vinařství Lednice
Mikulov	– Hotel Marcinčák, Hotel Zámeček Mikulov, VINO LIPA Mikulov, Vinařství Šilová, Vinotéka Mikulov, Vinařství Kosek, Vinařství Fučík, Rodinné vinařství Vican, Vinařství Volařík
Novosedly	– Vinařství Kovacs, VINO Marcinčák
Pavlov	– Hotel Pavlov, Obecní vinotéka, Reisten, Sekt bar Pavlov, Vilém Topolanský, Vinařství Paulus, Vinařství Pavlov
Perná	– Vinařství Pergen
Popice	– Sonberk, Vinařství Gotberg
Sedlec	– Sedlecká vína

Valtice – Penzion Villa Daniela, Chateau Valtice – Vinné sklepy Valtice, Moravino, Penzion Archivní sklepy Valtice, Salon vín CR, Valtické Podzemí, Vinný sklep za penzionem Diana, Vinotéka V Zámecké bráně, Vinotéka Vinařský dům Valtice, Zámecký sklep A.D. 1430 – Chateau Valtice, Vinařství Obelisk, Sklep pod starou fideletinou

Kompletní aktualizovaný seznam vinařských zařízení vinařské podoblasti Mikulovské, včetně kontaktů a odkazů na webové stránky, naleznete na: www.vinamoravyvinazcech.cz